

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Pykälä kiteyttää onnistuneesti taiteen perusopetuksen ytimen, mahdollisuuden elinikäisen taidesuhteen ja taitojen luomiseen varhaisiästä lähtien sekä mahdollisuuden pohjustaa taiteenalan opintoja siitä itselleen ammattia tavoitteleville. Taiteen perusopetuksen ja siihen osallistumisen yhteiskunnalliset vaikutukset kuvaavat niitä keskeisiä tekijöitä, jotka on tunnistettu merkittäviksi yhteiskuntamme tulevaisuustaidoiksi myös mm. Kulttuuripoliittisessa selonteossa.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Yhteen oppimäärään siirtyminen vahvistaisi taiteen perusopetusta koulutusmuotona, kun kaikki alan oppilaitokset olisivat saman opetussuunnitelman piirissä. Tämä mahdollistaisi myös mm. paremman tuen pedagogiselle kehittämiselle ja vahvemman kollegiaalisen tuen oppilaitosten henkilöstöjen kesken. Opetussuunnitelman perusteiden uudistamisella on merkittävä rooli tarkoituksenmukaisen rakenteen laatimisessa niin oppilaan kuin opetuksen järjestäjän kannalta.

Opintopisteytys ja selkeä mitoitus auttavat vahvistamaan taiteen perusopetuksessa hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä alan sisällä että myös muissa koulutusmuodoissa.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Taiteen perusopetuksen oppilaitosverkoston kannalta hyvin merkittävä pykälä on koettu nykyisessä laissa muotoiluiltaan epäselväksi. Se, että kunnilla on mahdollisuus toimia koulutuksen järjestäjänä ja mahdollistaa opetustarjonta alueellaan myös yksityisten toimijoiden kautta on huomattavalla tavalla laajentanut taiteen perusopetuksen oppilaitosverkostoa. Keskeistä on, että taiteen perusopetuksen edellytykset täyttävät yksityiset oppilaitokset, joilla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämislupaa, voivat jatkaa toimintaansa häiriöttä ja myös näiden toimijoiden asemaa saadaan uudistusten myötä vahvistettua. Lausuntopalautteen perusteella tulee arvioida, ovatko ehdotetut muotoilut riittävän selkeitä. On hyvä, että pykälä kannustaa myös kuntia pohtimaan keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia taiteen perusopetuksen järjestämiseksi.

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Pykälän perusteluissa todetun muun lainsäädännön huomioiminen tulisi avata ohjeistuksen tasolla, jotta voidaan tukea koulutuksen järjestäjiä muodostamaan yhtenäiset tulkinnat ja käytännöt eri puolilla maata.

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Järjestämisluvan edellytysten täyttymisen säännöllinen seuranta on kannatettavaa ja yksi koulutusmuodon laadun ylläpidon elementti.

Prosessi, jolla järjestämislupa voidaan hakea muutosta liittyen opetustarjontaan, kuten kunnat joissa opetusta järjestetään, opetuskielet ja taiteenalat, tulisi olla selkeä, jotta alueellisiin ja

paikallisiin muutoksiin voidaan reagoida joustavasti ja riittävän nopeasti. Prosessin tulee olla myös muutoksen hakijalle kohtuuhintainen.

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Yhteistyön nostaminen omaksi pykäläkseen vahvistaa erittäin positiivisella tavalla uudistuksen tavoitteita, kuten saavutettavuuden lisäämistä.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Vastuutehtävä toisi taiteen perusopetukselle siltä nyt puuttuvan ja siihen kaivatun elementin, kun hanke pohjaisen kehittämisen rinnalle saataisiin nykyistä kokonaisvaltaisempaa ja pitkäjänteisempää kehittämistyötä.

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Ehdotetut muutokset tuovat valtionosuusrahoitukseen lisää laskennallisia elementtejä ja lisäävät tätä kautta rahoituksen ennakoitavuutta. Maltillisella liikkeellelähdöllä ja mm. alueellisten erojen ja yksittäisen oppilaitoksen enimmäismuutosten huomioimisella vältetään äkilliset heilahtelut. Muutosten vaikutusta tulee seurata ja arvioida, ja tarpeen mukaan myös reagoida, mikäli uudistukset eivät toimisi odotetulla tavalla.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Keskeistä on, että koulutuksen järjestäjille ja oppilaitoksille muodostuu selkeä ja yhtenäinen käsitys miten, ja millä perustein, oppilaaksi ottaminen tapahtuu ja voidaan tehdä.

15 § Oppilailta perittävät maksut**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Opetussuunnitelman perustetyö tarjoaa mahdollisuuden suunnitella, miten eri tavalla taiteen perusopetukseen osallistuvien oppilaiden tarpeisiin vastataan esim. osallistumis- ja osatodistusten avulla, jotta opetukseen osallistuminen on houkuttelevaa ja motivoivaa kaikille. Tämä tukisi myös erilaisin voimavaroin toimivia oppilaitoksia. Selkeät ja toimivat ratkaisut taiteen perusopetuksen osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi ovat merkityksellisiä myös koulutusjatkumoiden kannalta.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Taiteen perusopetuksen säännöllinen ulkopuolinen arviointi itsearviointin rinnalla tukisi koulutusmuodon kokonaisvaltaista kehittämistä ja sen asemaa osana koulutusjärjestelmää.

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Sen lisäksi mitä on 12 § kohdalla lausuttu, on ilmeistä, että uudistus jää vajaaksi, mikäli ehdotettua 10 miljoonan euron tasokorotusta ei saada. Valtionosuuden piirissä olevien oppilaitosten verkoston laajentaminen on merkittävä tekijä mm. hallitusohjelmaan kirjatun tavoitteen toteutumiseksi opetuksen saavutettavuuden parantamiseksi eri taiteenalat huomioiden.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kelpoisuusvaatimuksista käytävä keskustelu ja lausuntopalaute nostavat esiin eroavaisuuksia ja jatkokeskustelun tarpeita eri taiteenalojen koulutuspolkujen muodostumisessa. Näitä havaintoja tulisi tarkastella jatkossa laajemmin osana eri taiteenalojen koulutusten kehittämistä.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Uudistuksen onnistunut läpivienti edellyttää hyvää ohjeistusta ja tukea erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja Opetushallitukselta, jotta pykälät ja niiden tavoitteet ovat kirkkaat ja niiden soveltaminen yhteneväisellä tavalla eri puolilla maata sujuvaa. Lausuntopalaute nostaa melko ilmeisinä esiin ne kohdat, joihin ohjeistusta tulisi erityisesti suunnata. Opetussuunnitelmien perustetyöllä on niin ikään ratkaiseva merkitys siinä, että uudistuksen tavoitteet saavutetaan.

Seirala Viivi
Taiteen perusopetusliitto TPO ry